

Posudek vedoucího diplomové práce

Název práce:

LITERATURA PRO DĚTI A MLÁDEŽ

JAKO PROSTŘEDEK SEZNAMOVÁNÍ S TÉMATEM SMRTI

Autor práce: Bc. et Bc. Veronika Kolářová

Obor studia: NPVČ

Posudek vypracoval: Mgr. Veronika Plachá, Ph. D.

Datum: 15. května 2021

Veronika Kolářová ve své diplomové práci hledá a nabízí možnosti, jak se žáky ZŠ sdílet prostřednictvím beletrie téma smrti.

Cíl práce si vymezuje jasně již v úvodu a dle mého názoru se jí podařilo jej v práci naplnit.

Teoretická část práce přibližuje základní témata spojená s touto problematikou a představuje čtenáři vhodnou oporu pro porozumění nejen významnosti snahy děti tématem smrti provázet, ale i pro přemýšlení nad svými postoji a obavami.

Téma smrti je nejprve otevřeno v kontextu kultury současné západní civilizace a je zde s oporou o řadu autorů kritizována jeho tabuizace, upozorněno je na nesporný význam konfrontace se smrtelností, která přináší kromě zvědomění nesamozřejmosti našeho života důraz na jeho kvalitu a hodnoty, které díky němu můžeme realizovat.

Následně je pozornost věnována dětem. Nejprve v kontextu Death education, pojmu, který je pro nás obtížně přeložitelný. Autorka nás zasvěcuje do hnutí, z něhož DE vzešlo a cíle, které si klade. Upozorňuje také na náročnost realizace této výchovy ve školách, zejména základních.

Třetí kapitola představuje specifika dětského porozumění smrti, tedy vývoj konceptu smrti a odlišnost dětského truchlení, neopomíná možnosti podpory dětí, kterým zemřel blízký člověk.

Ve čtvrté kapitole autorka věnuje pozornost literatuře a příběhům, které mají dar náročné téma otevřít ve fiktivním prostoru a tím nabízí čtenářům a posluchačům potřebný odstup (nejedná se o reálné setkání). Součástí této části je i představení 17 konkrétních knih, které autorka řadí do čtyř kategorií.

Praktické vyústění předchozích kapitol je v návrhu Programu pro žáky základních škol, který autorka nazvala „O smrti smrtoucí“ (kapitola pátá). Zde jsou uvedena nejprve východiska, o něž se autorka ve tvorbě opírá. Je potřeba vyzdvihnout fakt, že se podílí na realizaci jinak zaměřených programů a má tedy vlastní zkušenosti s otevíráním a sdílením jiných náročných témat ve školních třídách. Po vymezení cílů programu autorka představuje ideální průběh pěti hodin programu – s podrobnou časovou dotací, rozpisem konkrétních pomůcek apod. Uvedená témata považuji za dostatečně bezpečná a současně umožňující zamýšlení, v případě dobrých reakcí žáků i prohloubení náročnosti sdílení.

Následuje pak již poměrně stručný závěr celé práce. Trochu tedy postrádám určitou diskuzi, například úvahu nad porovnáním svých návrhů s jinými kvalifikačními pracemi, případně snahou společnosti Cesta domů či Vigvam toto téma přinášet do škol.

V práci zůstala některá obtížně formulovaná místa, chyby v interpunkci a podobně. Současně z celého textu je možno vnímat autorčino hluboké zaujetí a snahu uchopit téma komplexně bez zjednodušování. Opírá se také o řadu zahraničních studií a zdrojů, čímž je zpřístupňuje dalším čtenářům. Proto hodnotím práci jako výbornou.

Práce splňuje požadavky na tento typ kvalifikačních prací a doporučuji hodnocení výborně.

V Římově, 15. května 2021

Veronika Plachá